

רשימת תיוג/ צ'ק ליסט למנהלים לבדיקת מוכנות בית הספר לקראת פתיחת שנה"ל תשפ"ב
בטיחות, ביטחון ואבטחה, טיולים, היערכות לחירום, בטיחות בדרכים ובריאות

1. מסמך זה, מהווה **רשימת תיוג ("צ'ק ליסט")** לבדיקת המוכנות בתחומי הביטחון, הבטיחות, היערכות לחירום, טיולים, בריאות ובטיחות בדרכים באופן שיטתי לקראת פתיחת שנת הלימודים.
2. הטבלה כוללת גם שני נושאים **שאינם בתחום אחריות אגף הביטחון** וזאת על מנת להקל על מנהל המוסד החינוכי והם: **בריאות ובטיחות בדרכים**.
3. טבלה זו, אינה באה להחליף את חוזרי המנכ"ל ויש לוודא את הימצאותם של חוזרים אלה בבית הספר במקום נגיש וידוע.
4. בהמשך לטבלה, מצויה גם **רשימת עזר לבדיקת בטיחות** של מבנה בית הספר והחצר המיועדת לרכז הביטחון והבטיחות הבית-ספרי.

א. ניהול הבטיחות בבית הספר		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
1. ועדת בטיחות בית ספרית		
		מונתה ועדת בטיחות בית-ספרית, שחברים בה גם נציגי הורים ותלמידים ונציגי הרשות. תפקידיה: לשפר את הבטיחות הפיזית, וליצור אקלים בטוח בבית הספר והתנהגות תומכת בטיחות, וכן לבדוק אירועי בטיחות, לנתחם ולהפיק מהם לקחים לעתיד.
2. מורים תורנים		
		א. נקבעו המקומות שיש להציב בהם מורים תורנים. ב. כל מורי ביה"ס תודרכו בנוהל "מורים תורנים", הכולל היכרות עם הוראות חוזר המנכ"ל בנושא בטיחות - מתן דגשים לסיכונים בחצר בית הספר, בשירותים ובכיתות במהלך ההפסקות, והוגדרו במדויק השעות והימים לתורנות. ג. ניתנו הדגשים על אופן התגובה והפעולה של מורה תורן במקרים של התנהגות מסוכנת. ד. נקבעו נהלי דיווח פנים-בית-ספריים על אירועים חריגים. ה. הוכנה תכנית חברתית להפסקה.
3. בקיאות המורים המקצועיים לחינוך גופני ולמדעים בהנחיות הבטיחות		
		א. המורים המקצועיים לחנ"ג ולמדעים למדו את הנחיות הבטיחות לפעילות שלהם. ב. ניתנו הנחיות למורים למדעים להיערכות מתאימה, גם כשאין מעבדה בבית ספר, והניסויים מתקיימים בכיתות הלימוד. ג. ניתנו הנחיות להתנהגות במעבדה בשגרה ובניסויים. ד. נבדקו החומרים המסוכנים לניסויים, ופונו החומרים המיותרים שאינם בשימוש.

א. ניהול הבטיחות בבית הספר		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
4. דיווח "דו"ח תאונה" לתלמיד שנפגע		
		א. בבית הספר נקבעו נהלי דיווח לאירוע בטיחות, וחודדו ההנחיות למילוי בטופס "דו"ח תאונה" באמצעות המערכת הממוחשבת - מנבסנ"ט. ב. נקבעו הליכי הפקת לקחים ולימוד מאירועי בטיחות בתוך ביה"ס.
5. נהלי דיווח על אירועים חריגים ועל אירועי "כמעט נפגע"		
		א. בבית הספר נקבעו נהלי הדיווח על אירועי בטיחות או על אירועים של "כמעט נפגע". ב. נקבעו ההליכים לטיפול באירועים, להפקת לקחים מהם ולמעקב. ג. המורים והתלמידים תודרכו לגבי ההנחיות.

ב. בטיחות סביבתית		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
1. מבדק בטיחות של הרשות/הבעלות ואישורי בטיחות		
בבית הספר יהיה עותק של דו"ח הסיכום של המבדק. בבית הספר יימצאו עותקים של אישורי בטיחות רלוונטיים עפ"י רשימת מנחה לעריכת מבדק (האישורים קיימים בידי הרשות/ בעלות)		א. בוצע מבדק בטיחות על ידי הרשות/הבעלות, וטופלו המפגעים בקדימות ראשונה. ב. מערכת החשמל ואביזרי החשמל נבדקו על ידי חשמלאי מוסמך, והליקויים טופלו. ג. ציוד הבטיחות באש נבדק על ידי יועץ הבטיחות, וטופלו הליקויים. ד. קיימים אישורי בטיחות מקצועיים בתחומים השונים (מבנה, תקרות, תלויות, מעבדות, מתקני משחק, ספורט וכושר, חשמל, כיבוי, קרינה, עצים, עמודי תאורה, יחידות מזגן וסככות הצללה).
2. מתקני ספורט		
		מתקני הספורט באולם הספורט ובמגרשים שבחצר נבדקו על ידי הרשות המקומית או על ידי הבעלות על בית הספר, והליקויים טופלו.
3. מתקני משחק		
		מתקני המשחק נבדקו ע"י בודק מוסמך, תוקנו הליקויים ואושרו כתקינים.
4. עזרה ראשונה		
ככלל, התיקים מיועדים לשעת חירום. בביה"ס תהיה ערכה לעזרה ראשונה לפעילות שוטפת		א. קיימים תיקי עזרה ראשונה ואלונקות בבית הספר בהתאם למפתח תקינה הקיים בחוזר מנכ"ל שע"ח - נוהל 4, נספח ו"א-תקן ציוד ע"ר. ב. בבית הספר יודעים כיצד לפעול בעת אירוע של פגיעה או פציעה של תלמיד טלפון: 1-700-55-00-96

ג. ביטחון והיערכות לחירום		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
1. רכז ביטחון, בטיחות ושעת חירום		
		<p>א. כתב המינוי לרכז נחתם ע"י המנהל וקב"ט מוסדות חינוך רשותי והוזן במערכות המשרד.</p> <p>ב. הרכז הכין תכנית עבודה שנתיית ע"פ חוזר מנכ"ל.</p> <p>ג. הרכז ביצע/יבצע הכשרה בסיסית בת 60 שעות במהלך השנה בתיאום עם קב"ט מוסדות חינוך ברשות המקומית.</p> <p>ד. הרכז מילא את הטופס המקוון בשער למנהל (חדש) - מוכנות בית הספר לחירום ולביטחון (לכך, יופצו הנחיות מיוחדות לקראת פתיחת שנה"ל תשפ"א)</p>
2. תיק ביטחון שטח וחירום מוסדי (תיק מאוחד)		
		<p>א. הוכן על ידי רכז/ת הביטחון תיק ביטחון שטח וחירום מוסדי מאוחד.</p> <p>ב. בניית תכנית פינוי מחוץ למוסד חינוך במצבי חירום השונים ע"פ נוהל אגף חירום.</p> <p>ג. התיק ותכנית הפינוי אושרו על ידי קב"ט מוסדות חינוך ברשות המקומית.</p>
3. מרכיבי ביטחון		
		בדיקת מצאי תקינות מרכיבי ביטחון (גדר, שערים, ביתן שומר, מערכת כריזה ומגאפונים, מרחבים מוגנים. בחלק מבתי הספר - מערכת התרעה לרעא"ד, מכשיר החייאה - דפברילאטור).
4. תכנית חינוך לחירום		
		<p>א. האם תוכננה הדרכה חילוץ קל בעת רעא"ד לתלמידי כיתות י' - (ע"פ חוזר מנכ"ל הכשרות חילוץ קל לרעא"ד)?</p> <p>ב. האם תוכננה הדרכת עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י' (ע"פ חוזר מנכ"ל לעזרה ראשונה)?</p> <p>ג. האם תוכננו הדרכות פיקוד העורף בכיתות ד' / ה'?</p>
5. תרגילים		
		<p>א. תרגיל "הכי מוגן שיש" עד 15 לספטמבר</p> <p>ב. תרגיל פינוי בעת רעא"ד/שריפה עד 30 לספטמבר (בתוך מתחם בית הספר)</p> <p>ג. 27 בפברואר עד 3 מרץ 2022 - שבוע חירום בסימן ירי טילים</p>
6. סידורי האבטחה בבית הספר		
		<p>א. סידורי האבטחה בבית הספר סוכמו עם קב"ט הרשות.</p> <p>ב. בית הספר קבע נהלים פנימיים בכל הקשור לפתיחת שערים, לכניסה וליציאה, לסריקות בוקר וכדומה.</p> <p>ג. כל אלו נעשו בתיאום עם קב"ט מוסדות החינוך הרשותי.</p>
7. תכנית הטוילים והפעילויות החוץ-בית-ספריות		
		<p>א. אושרה תכנית הטוילים השנתית והפעילות החוץ-בית-ספרית על ידי המנהל והמפקח על בית הספר ועל ידי ועדת הטוילים המחוזית.</p> <p>ב. מונה רכז טוילים בית ספרי, ונקבע אחראי לכל פעילות הטוילים, והוא עבר הכשרה מתאימה.</p> <p>ג. התקיימה השתלמות לצוות המורים לגבי ההכנות המחייבות לקראת טוילים ופעילויות חוץ הכוללת את הנושאים האלה: תהליך ההכנה המחייב, הכרת ההוראות בחוזרים, הכנת האישורים המחייבים וכדומה</p> <p>ד. מדריכי טוילים שנשכרים מטעם בית הספר - הם מדריכים, שעברו הסמכה כמדריכי טוילים נושאי תעודת תו תקן בתוקף</p> <p>ה. אחראי טויל: כל המורים המתוכננים לשמש כאחראי טויל ביצעו השתלמות בנושא טוילים.</p>

ד. בטיחות בדרכים (בכפוף להנחיות אגף זהירות בטיחות בדרכים – זה"ב)		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
1. תשתיות בטיחות בתנועה ובחנייה סביב בית הספר (מעטפת בטיחות)		
		א. תשתית הבטיחות בדרכים בסביבת בית הספר נבדקה על ידי נציג הרשות המקומית (מהנדס תחבורה, אחראי תשתיות בטיחות בדרכים). ב. הבדיקה התבצעה בחניות, במסופי ההסעות, במעברי החצייה המובילים לבית ספר. ובכל מקום נוסף הקשור בתנועה של כלי רכב והולכי רגל סביב בית הספר.
2. תכניות החינוך לבטיחות בדרכים		
		קיימות תכניות ללימוד בטיחות בדרכים בהתאם לתכנית הלימודים המחייבת ותכניות להכשרת מורים.
3. רכז בטיחות בדרכים		
		מונה רכז בטיחות בדרכים.
4. משמרות הזה"ב		
		משמרות הזה"ב מופעלות כנדרש.
5. הסעות		
		מונה רכז הסעות (בבית ספר שיש בו מעל 300 תלמידים בהסעות מאורגנות). רכז ההסעות תוזרך לגבי תפקידו, וניתנו לתלמידים הוראות הבטיחות המחייבות במהלך ההסעות. מונו נאמני הסעות מקרב התלמידים, והם בקשר יומי עם רכז ההסעות הבית-ספרי.
ה. בריאות (בכפוף להנחיות המפקחת על הבריאות הארצית במשרד החינוך)		
ממצאים, הערות	טופל בתאריך	הנושא לטיפול
1. הצהרת בריאות בפתחת שנת לימודים (הערה: לא מדובר בהצהרת קורונה)		
		בית הספר נערך לאיסוף טופסי הצהרת ההורים על בריאות ילדם, תיוקם כנדרש, ולעדכון המורים הרלוונטיים במידע בכפוף להוראות חוזר מנכ"ל הצהרת הורים על בריאות ילדם ועל הסכמתם למתן שירותי בריאות לתלמיד
2. אורחות חיים בריאים – בית ספר מקדם בריאות		
		תוכנית בריאות הכוללת את הנושאים: היגיינה אישית וסביבתית, תזונה בריאה ופעילות גופנית בריאות במוסדות חינוך
3. הזנה בבית הספר		
		אם מתקיימת הזנה מאורגנת בבית הספר, נבדק התהליך מול הרשות, הספק, ההורים וצוות בית הספר, והוא פועל בהתאם להנחיות המשרד.
4. אלרגיה		
		האם יש מזרקי אפיפן, עברתם הדרכה ושילוט בנושא אלרגיות ברחבי בית הספר?
5. זיהום אויר		
		בקיאות בהנחיות להתנהגות בעת אירוע זיהום אויר חריג (קישור)
6. שירותי עזרה ראשונה לתלמידים		
		ווען נוהל הפנייה למוקד לשירותי עזרה ראשונה בעת היפגעות תלמידים וקבלת שירותי עזרה ראשונה, טלפון של המוקד: 1-700-55-00-96 ע"פ חוזר מנכ"ל בנושא האם קיים ארון עזרה ראשונה? תיקי עזרה ראשונה – האם קיימים תיקי עזרה ראשונה ואלונקות בבית הספר בהתאם למפתח תקינה הקיים בחוזר מנכ"ל שע"ח - נוהל 4, נספח י"א - תקן ציוד עזרה ראשונה.

רשימת עזר לבדיקת בטיחות לרכז הביטחון והבטיחות הבית ספרי				
תחום	תחום הבדיקה	הנושא הנבדק	נבדק	המשך טיפול
חצר בית הספר	ארגון חצר	החצר ומגרשי הספורט נקיים ופנויים ממפגעי בטיחות. ספסלים, מתקנים ופחי אשפה תקינים, שלמים ובטוחים.		
	גידור	הגדר שלמה ורצופה בגובה 2 מ'. הרווח בין מוטות הגדר אינו גדול מ- 10 ס"מ (למניעת הילכדות ראש).		
	שער	מבנה השער אינו מאפשר טיפוס או זחילה מתחתיו.		
	שביל גישה ומגרשי הספורט	שבילי הגישה, המדרכות ומגרשי הספורט ללא בליטות ומהמורות.		
	ברזיות	הברזיות מותקנות במקום מוצל ומרוחק ממעברים ומצירי תנועה. המתקן אינו מרוצף באבן חלקה כדי למנוע החלקה. מבנה הברזים אינו מאפשר מגע פה. הברזים נמצאים בתוך שקערוריות, כדי למנוע שבירת שיניים.		
	מתקני חצר	המתקנים יציבים, תקינים ומחוזקים היטב. אין ברגים או חלקים בולטים העלולים לפצוע. שלבי המתקן וחלקיו שלמים.		
	המסדרון	המסדרון פנוי ונקי מחפצים, למעבר מהיר ובטיחותי.		
מבנה בית הספר	המדרגות	שטח המדרגות שלם ומחוספס למניעת החלקה. אין סדקים ושקיעות במבנה וברצפה.		
	חלונות	כל החלונות מובטחים בפני אפשרות של נפילה חופשית דרכם. גובה סף חלון 1.50 מ'. בכיתות שבהן גובה סף חלון הוא 1.20 מ' יש להוסיף שלבים נוספים להגבהת הסף בעוד 30 ס"מ, או הגבלת פתיחת החלון עד ל- 10 ס"מ.		
	מעקות	המעקות חזקים, שלמים ויציבים.		
	דלתות	על הדלתות מותקנים אביזרי הבטיחות האלה: א. עצר לתפיסת הדלת באופן קבוע בתום מהלך הפתיחה. ב. התקן להאטת מהלך פתיחתה וסגירתה של הדלת (גלגלון או בולם הידראולי). ג. אלמנט המכסה את המרווח בין הכנף למשקוף (בצד הצירים), ומונע הכנסת אצבעות.		
	חשמל	מכשירי החשמל, שקעים ומתגי תאורה שלמים. אין אלתורי חשמל. חוטי החשמל מוצמדים לקיר, ואינם מהווים מכשול. ארונות החשמל סגורים, שלמים ומשולטים.		